

## PREFERENCJE PARTYJNE POLAKÓW W POŁOWIE STYCZNIA 2000 ROKU

Warszawa, styczeń 2000

- Styczniowe wybory do Sejmu wygrałby SLD, zdobywając 42% głosów. Mandaty poselskie uzyskaliby ponadto przedstawiciele: AWS (19%), UW (10%) i PSL (8%).
- Pozostałe ugrupowania miałyby za mało głosów by wejść do Sejmu: ROP, Samoobrona i Unia Pracy (po 4%), Unia Polityki Realnej (3%), Krajowa Partia Emerytów i Rencistów oraz ChD III RP (po 2%), Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów RP i Blok dla Polski (po 1% głosów).
- W wyborach parlamentarnych, gdyby odbywały się one w styczniu 2000 r., wzięłoby udział ponad dwie piąte (44%) uprawnionych do głosowania Polaków. Ponadto, jedna czwarta dorosłych (25%) mówi z wahaniem, że raczej poszliby głosować.

### **OBOP**

**Ośrodek Badania Opinii Publicznej Sp. z o.o.**

ul. Dereniowa 11, 02 776 Warszawa

Tel: (48 22) 648 2044 (-46), 644 9995 Fax: (48 22) 644 9947 e-mail: [obop@obop.com.pl](mailto:obop@obop.com.pl) [www.obop.com.pl](http://www.obop.com.pl)

Cytowanie, publiczne odtwarzanie, kopiowanie oraz wykorzystywanie w innej formie danych, informacji i opracowań zawartych w tej publikacji jest dozwolone pod warunkiem podania źródła.

W połowie stycznia OBOP przeprowadził pierwszy w tym roku sondaż<sup>1</sup> preferencji partyjnych w hipotetycznych wyborach parlamentarnych. Badanie przeprowadzono w trakcie kryzysu politycznego AWS wywołanego wnioskiem grupy posłów tego ugrupowania o odwołanie ministra skarbu Emila Wąsacza. Pojawiły się również postulaty zmiany premiera i całego gabinetu. W czasie realizacji badania Senat, po wniesieniu poprawek, uchwalił budżet państwa na 2000 rok. Izba wyższa parlamentu, ponadto, opowiedziała się w tym czasie za wprowadzeniem pełnego zakazu pornografii. Poruszenie w mediach wywołała również sprawa wysokich odpraw odwołanych członków zarządu Polskiego Radia, co sprowokowało dyskusję nad wysokością wynagrodzeń członków zarządu spółek skarbu państwa.

\* \* \*

Gdyby wybory do Sejmu odbywały się w styczniu 2000 r., wzięłoby w nich udział ponad dwie piąte (44%) uprawnionych do głosowania Polaków. Odsetek osób zdecydowanych na udział w głosowaniu od ostatniego, grudniowego, pomiaru nie uległ istotnym zmianom.

Jedna czwarta (25%) pełnoletnich Polaków wyraża umiarkowane zainteresowanie pójściem do urn – deklarują oni, że raczej poszliby głosować.

<b>GDYBY W NAJBLIŻSZĄ NIEDZIELĘ ODBYŁY SIĘ WYBORY DO SEJMU, TO CZY WZIĄŁBY(ĘŁABY) PAN(I) W NICH UDZIAŁ?</b>	
zdecydowanie tak	44%
raczej tak	25%
raczej nie	8%
zdecydowanie nie	16%
trudno powiedzieć	7%

Blisko jedna czwarta dorosłych (24%) nie jest zainteresowana udziałem w głosowaniu, przy tym 16% osób jest tego pewnych, a 8% - mówi tak z pewnym

<sup>1</sup> Sondaż Ośrodka Badania Opinii Publicznej przeprowadzony w dniach 15-17 stycznia 2000 r., na reprezentatywnej losowej 936-osobowej ogólnopolskiej próbie osób od 18 roku życia. Maksymalny błąd statystyczny dla takiej wielkości próby wynosi +/-3%, przy wiarygodności oszacowania równej 95%.

wahaniem.

Deklaracje zdecydowanego udziału w wyborach są tym częstsze, im większe zainteresowanie sprawami polityki (od 21% wśród osób, które w ogóle nie interesują się tymi sprawami do 76% wśród tych, którzy bardzo się nimi interesują).

Uczestnictwem w głosowaniu zainteresowani są relatywnie najczęściej badani o lewicowych (59%), centrolewicowych (54%), a także prawicowych (49%) przekonaniach politycznych.

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu, przy urnach częściej niż innych można byłoby spotkać osoby starsze – w wieku 55 i więcej lat (52%), a także respondentów zadowolonych z własnej sytuacji materialnej (52%).

### **Preferencje parlamentarne**

Styczniowe wybory do Sejmu wygrałby Sojusz Lewicy Demokratycznej zdobywając ponad dwie piąte (42%) głosów.

Mandaty poselskie uzyskaliby ponadto przedstawiciele:

- Akcji Wyborczej „Solidarność” – dzięki poparciu 19% głosujących,
- Unii Wolności – na kandydatów tego ugrupowania skłonnych jest głosować 10% wyborców,
- Polskiego Stronnictwa Ludowego – otrzymując 8% głosów.

W porównaniu z grudniowym pomiarem preferencji partyjnych, obecnie więcej zwolenników ma Akcja Wyborcza „Solidarność” (o 3 punkty proc.) i Unia Pracy (o 2 punkty proc.).

W dalszym ciągu utrzymuje się dominująca przewaga SLD.

Nieznacznie zmniejszyło się poparcie dla PSL i UW - każda z tych partii straciła po 2% zwolenników.

PREFERENCJE WYBORCZE POLAKÓW<sup>2</sup>

(Dane w proc.)

	II-2.'99	III.'99	III-2.'99	IV.'99	V-1.'99	V-2.'99	VI.'99	IX'99	IX-2'99	X.'99	XI.'99	XI.'99 (2)	XII.'99	I.'2000
<b>Sojusz Lewicy Demokratycznej</b> (L. Miller)	29	33	30	31	32	34	34	36	35	32	33	39	43	<b>42</b>
<b>Akcja Wyborcza „Solidarność”</b> (M. Krzaklewski)	26	20	24	25	21	22	25	20	20	23	23	15	16	<b>19</b>
<b>Unia Wolności</b> (L. Balcerowicz)	10	14	13	13	12	12	11	13	13	10	11	11	12	<b>10</b>
<b>Polskie Stronnictwo Ludowe</b> (J. Kalinowski)	12	11	6	8	10	8	8	7	7	10	11	9	10	<b>8</b>
<b>Ruch Odbudowy Polski</b> (J. Olszewski)	3	5	5	4	6	3	4	4	6	3	3	5	5	<b>4</b>
<b>„Samoobrona”</b> (A. Lepper)	4	4	4	3	3	3	3	2	4	7	2	4	4	<b>4</b>
<b>Unia Pracy</b> (M. Pol)	5	3	6	3	4	3	4	4	5	4	4	4	2	<b>4</b>
<b>* Unia Polityki Realnej</b> (J. Korwin-Mikke)	2	3	2	3	3	4	3	3	3	3	4	3	2	<b>3</b>
<b>Krajowa Partia Emerytów i Rencistów</b> (T. Mamiński)	3	3	4	4	4	3	3	3	2	3	4	4	2	<b>2</b>
<b>Chrześcijańska Demokracja III Rzeczypospolitej Polskiej</b> (L. Wałęsa)	3	2	3	2	2	3	2	3	1	2	2	3	1	<b>2</b>
<b>Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów Rzeczypospolitej</b> (E. Postulka)	1	1	2	2	1	4	1	2	2	1	2	1	2	<b>1</b>
<b>Blok dla Polski</b> (A. Gąsienica-Makowski)	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	<b>1</b>
<b>** Konfederacja Polski Niepodległej - Ojczyzna</b> (A. Słomka)	1	0	0	1	1	1	0	1	2	2	1	1	0	<b>0</b>
<b>pozostałe partie</b>	1	1	1	0	1	0	1	1	0	0	0	1	1	<b>0</b>

\*\* - do pierwszego pomiaru w marcu '99 pytano o Konfederację Polski Niepodległej - Obóz Patriotyczny

Pozostałe partie i ugrupowania polityczne uzyskałyby za mało głosów, by znaleźć się w Sejmie:

- Po czterech wyborców na stu (4%) deklaruje chęć głosowania na Ruch Odbudowy Polski, Samoobronę i Unię Pracy.
- Kandydatów Unii Polityki Realnej poparłoby 3% głosujących.
- Co pięćdziesiąty wyborca (po 2%) oddałby głos na Krajową Partię Emerytów i Rencistów lub Chrześcijańską Demokrację III Rzeczypospolitej Polskiej.

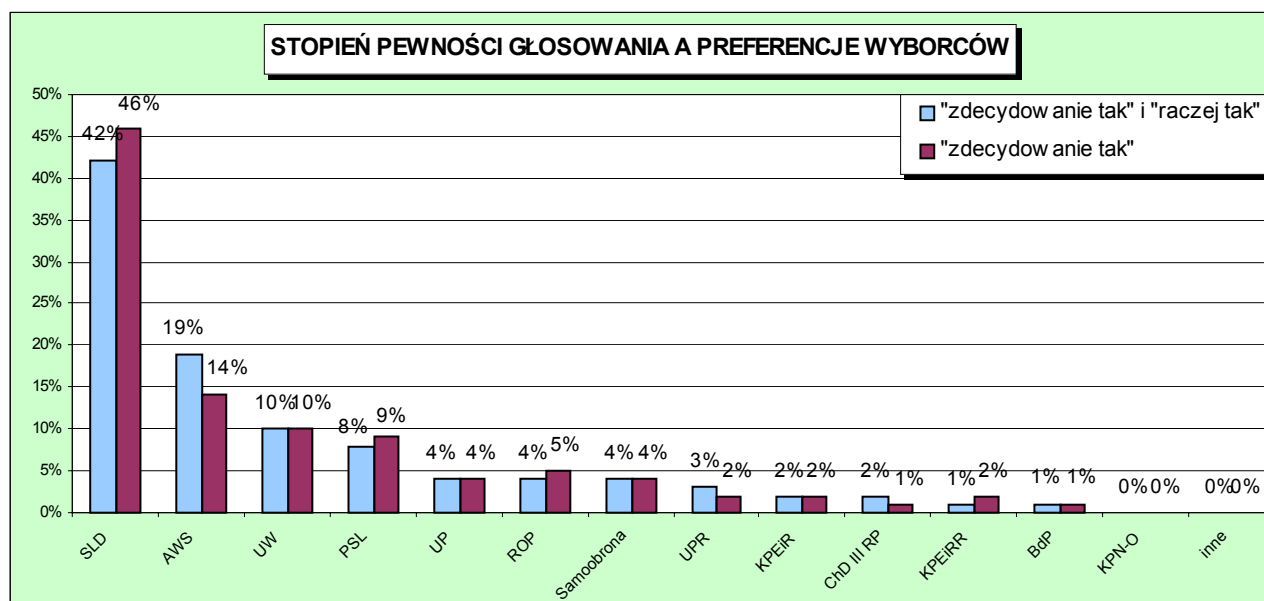
<sup>2</sup> Na kartach umieszczono partie w kolejności alfabetycznej; w nawiasach podano nazwiska liderów. Prezentowane w tabeli wyniki preferencji odnoszą się do wszystkich uprawnionych do głosowania osób, które zadeklarowały („zdecydowanie” lub „raczej”) gotowość wzięcia udziału w wyborach i jednocześnie miały określone preferencje.

- Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów RP i Blok dla Polski uzyskałyby po 1% głosów.

### Wybory „zdecydowanych”

Przedstawione wcześniej wyniki preferencji partyjnych dotyczą tylko tych respondentów, którzy (oprócz tego, że mieli już sprecyzowane sympatie) „zdecydowanie” lub „raczej” zadeklarowali, że gdyby odbywały się wybory do Sejmu, to wzięliby w nich udział. Jednak, jak wynika z dotychczasowych badań, faktyczna frekwencja wyborcza kształtuje się na poziomie zbliżonym do odsetka osób, które w przedwyborczych sondażach zdecydowanie zadeklarowały udział w głosowaniu. Warto więc zobaczyć jak zmieniłby się rozkład głosów gdyby uwzględnić tylko wybory tych, którzy na pewno poszliby głosować.

Biorąc pod uwagę jedynie preferencje tych badanych, którzy pewni są swego udziału w głosowaniu, zauważyć można jeszcze większą przewagę SLD nad AWS (46% głosów w porównaniu do 42%). Ponadto, przy takim założeniu, mandaty poselskie – poza SLD, AWS, UW i PSL – uzyskałyby jeszcze Ruch Odbudowy Polski (zdobywając 5% głosów).



Gdyby w najbliższą niedzielę odbyły się wybory do Sejmu, to czy wzięłyby(ęłaby) Pan(i) w nich udział?

		ODPOWIEDZI W %					LICZBA OSÓB
		zdecydowanie tak	raczej tak	raczej nie	zdecydowanie nie	nie wiem	
<b>OGÓŁEM</b>		44	25	8	16	7	936
<b>PŁEĆ</b>	mężczyzna	47	26	7	14	7	443
	kobieta	41	24	9	17	8	493
<b>WIEK</b>	18-24 lata	31	23	13	22	11	131
	25-34 lata	37	30	12	16	6	178
	35-44 lata	46	25	6	16	7	182
	45-54 lata	46	28	6	16	3	177
	55-64 lata	52	20	10	10	8	121
	65 lat i więcej	52	19	4	14	11	149
<b>WYKSZTAŁCENIE</b>	podstawowe	42	23	8	18	9	232
	zasadnicze zawodowe	40	28	8	18	7	243
	średnie i pomaturalne	45	24	10	15	7	338
	wyższe z niepełnym	55	23	5	9	8	120
<b>MIEJSCE ZAMIESZKANIA</b>	wieś	45	24	8	14	9	341
	miasto do 100 tys.	40	27	11	17	6	297
	miasto 101-500 tys.	43	25	7	20	5	183
	miasto pow. 500 tys.	54	21	4	10	11	116
<b>REGION</b>	małopolski	44	22	10	15	9	153
	wschodni	54	17	10	14	5	94
	katowicki	27	35	11	18	8	144
	dolnośląski	51	20	5	16	8	87
	wielkopolski	43	29	7	15	6	121
	pomorski	45	19	9	18	9	134
	centralny	48	26	6	13	6	203

<b>AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA</b>	pracuje zawodowo	45	25	9	14	7	411
	nie pracuje zawodowo	43	24	8	17	8	525
<b>GRUPA SPOŁECZNO-ZAWODOWA</b>	kierownicy, specjaliści	53	20	10	12	5	74
	prywatni przedsiębiorcy	45	17	4	22	12	32
	rolnicy	44	25	12	12	7	58
	robotnicy	41	28	11	13	7	143
	pracownicy fizyczno-umysłowi	43	29	5	15	8	119
	gospodynie domowe	43	34	10	13		34
	emeryci i renciści	48	23	6	15	8	284
	uczniowie i studenci	41	19	16	14	10	62
	bezrobotni	36	26	9	22	7	126
<b>SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ</b>	dobra	52	22	8	12	6	121
	średnia	42	29	9	13	8	474
	zła	44	20	8	20	8	340
<b>STOSUNEK DO WIARY</b>	wierzący i regularnie praktykujący	45	25	9	14	7	558
	wierzący i niereg. praktykujący	44	26	9	13	8	238
	wierzący lecz niepraktykujący	38	22	6	26	7	117
	niewierzący	64	13		19	4	19
<b>POGLĄDY POLITYCZNE</b>	lewicowe	59	23	4	8	6	178
	centrolewicowe	54	30	3	13	0	129
	centroprawicowe	41	33	9	12	6	94
	prawicowe	49	29	9	6	7	127
	trudno powiedzieć	33	21	11	24	11	408
<b>OCENA KIERUNKU</b>	dobry	48	28	6	13	6	260

<b>ZMIAN W KRAJU</b>	zły	44	22	9	17	8	564
	trudno powiedzieć	34	31	9	17	9	112
<b>ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ</b>	w ogóle się nie interesuje	21	24	12	28	15	151
	raczej się nie interesuje	38	30	12	15	5	377
	raczej się interesuje	56	21	4	12	7	340
	bardzo się interesuje	76	19	3	3		57

Kandydatów której partii lub ugrupowania poparl(a)by Pan(i) w takich wyborach? 1. Akcja Wyborcza "Solidarność" (M. Krzaklewski) 2. Blok dla Polski (A. Gąsienica-Makowski) 3. Chrześcijańska Demokracja III Rzeczypospolitej Polskiej (L. Wałęsa) 4. Konfederacja Polski Niepodległej - Ojczyzna (A. Słomka) 5. Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (T. Mamiński) 6. Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów Rzeczypospolitej (E. Postulka) 7. Polskie Stronnictwo Ludowe (J. Kalinowski) 8. Ruch Odbudowy Polski (J. Olszewski) 9. Samoobrona (A. Lepper) 10. Sojusz Lewicy Demokratycznej (L. Miller) 11. Unia Polityki Realnej (J. Korwin-Mikke) 12. Unia Pracy (M. Pol) 13. Unia Wolności (L. Balcerowicz) 14. inna

		ODPOWIEDZI W %														LICZBA OSÓB
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
<b>OGÓŁEM</b>		19	1	2	0	2	1	8	4	4	42	3	4	10	0	544
<b>PŁEĆ</b>	mężczyzna	21	0	2		2	1	7	4	4	44	2	1	11		276
	kobieta	17	1	2	0	3	2	8	3	4	40	3	6	10	1	268
<b>WIEK</b>	18-24 lata	23		2				2	6	6	38	3	9	12		59
	25-34 lata	23	1	2		1		6	1	13	32	6	2	13		103
	35-44 lata	15	2				4	14	5	3	37	2	2	14	1	109
	45-54 lata	18		1	1	2		7	3		56	1	3	7	1	109
	55-64 lata	15		1		3	2	9	5	2	42	2	8	11		79
	65 lat i więcej	21		3		9	2	6	4	2	46	1	1	5		86
<b>WYKSZTAŁCENIE</b>	podstawowe	17		2	1	5	3	16	2	5	43		3	3		125
	zasadnicze zawodowe	27	2	2		2	2	8	8	5	35	2	2	5	1	139
	średnie i pomaturalne	17	0	1		2	1	5	4	4	48	4	5	9	1	193
	wyższe z niepełnym	14		1		1		2	1	3	39	4	4	31		86
<b>MIEJSCE</b>	wieś	20	1	2	0	3	2	16	6	9	33		3	4		188



<b>ZAMIESZKANIA</b>	miasto do 100 tys.	16	1	1		3	1	5	3	3	51	2	2	11	1	172
	miasto 101-500 tys.	19		4		1	1	1	2	1	49	3	5	13		109
	miasto pow. 500 tys.	22				1	1	3	3		37	8	6	17	1	76
<b>REGION</b>	małopolski	15	1	1		5	1	15	8	4	35	1	5	10		83
	wschodni	13		3		1	1	12	4	12	44		2	8		59
	katowicki	22	2			2	2	1	2	2	53	3	3	9		77
	dolnośląski	22		1			1	4	1	2	48		5	16		54
	wielkopolski	13	1	1		3		8	2	6	48	2		14	1	78
	pomorski	22		4		4	1	2	4	5	40	4	5	9		74
	centralny	23		1	1	1	3	10	5	2	35	5	6	7	1	119
<b>AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA</b>	pracuje zawodowo	17	1	1		0	1	9	2	5	42	4	3	15	1	244
	nie pracuje zawodowo	21	0	2	0	4	2	7	5	3	43	2	4	6		300
<b>GRUPA SPOŁECZNO-ZAWODOWA</b>	kierownicy, specjaliści	10		2				2	2		42	9	2	32		49
	prywatni przedsiębiorcy	8	6						4	9	53			20		16
	rolnicy	18						33		23	23			3		32
	robotnicy	23	1	1		1	1	8	4	6	40	1	4	7	1	88
	pracownicy fizyczno-umysłowi	16					1	7	2	3	44	5	5	14	2	67
	gospodynie domowe	27	6	5		3		4	3	6	23	8	4	11		23
	emeryci i renciści	19		2	0	7	3	6	4	2	48	1	3	4		169
	uczniowie i studenci	6		4					11	4	36	3	14	22		31
	bezrobotni	29		1			1	10	4	3	43		3	5		66
<b>SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ</b>	dobra	14	1	2					3		39	9	3	28	1	79
	średnia	23	0	2	0	3	2	7	3	6	40	2	2	8	0	283
	zła	14	1	2		2	1	12	6	3	47	0	6	5		182

<b>STOSUNEK DO WIARY</b>	wierzący i regularnie praktykujący	23	1	2	0	3	2	10	5	5	34	2	6	8	0	319
	wierzący i niereg. praktykujący	15		1		2	1	8	3	6	49	3	1	12		142
	wierzący lecz niepraktykujący	10				3		1	2	2	64	4	1	11	1	68
	niewierzący	14									55			31		15
<b>POGLĄDY POLITYCZNE</b>	lewicowe	3		0		2	2	4		2	81	2	0	4	1	141
	centrolewicowe	6		1		2		14	1	6	56	2	6	6		103
	centroprawicowe	30		2		4	1	5	5	6	3	5	5	34		59
	prawicowe	49	1	3		2	1	3	8	2	9	3	1	18		88
	trudno powiedzieć	20	2	2	1	3	2	12	6	7	31	3	6	5	1	153
<b>OCENA KIERUNKU ZMIAN W KRAJU</b>	dobry	26	2	2		2	1	3	4	3	28	3	4	23		180
	zły	15		1	0	3	2	11	3	6	48	2	4	3	1	317
	trudno powiedzieć	16					1	4	8		56	2		12		47
<b>ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ</b>	w ogóle się nie interesuje	27	2	3		8	5	10	8	5	25	2	4	2		54
	raczej się nie interesuje	19	1	2	0	2	1	10	3	5	40	2	3	10	1	211
	raczej się interesuje	17		0		1	1	6	3	3	47	3	4	13	0	224
	bardzo się interesuje	16		4		1		6	5	5	48	2	4	9		53